

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: P. Š.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 3. 2021, č. j. X, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou došlou zdejšímu soudu dne 7. 5. 2021 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 18. 3. 2021, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla žalobcovy námitky proti svému prvostupňovému rozhodnutí ze dne 26. 11. 2020, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) a řečené prvostupňové rozhodnutí, kterým byl žalobci odňat invalidní důchod, potvrdila.
2. V žalobě žalobce napadenému rozhodnutí vyčítá nesprávné posouzení svého zdravotního stavu. Dále pak, že posudkový lékař svůj závěr učinil, aniž by podrobněji

zkoumal žalobcův zdravotní stav. Žalobce nebyl k posouzení přizván, protože si posudkový lékař nemohl udělat komplexní představu o jeho zdravotním stavu, ani nemohl zhodnotit jeho celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity.

3. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že vzhledem k tomu, že žalobce namítá nesprávné posouzení svého zdravotního stavu, navrhuje důkaz posudkem příslušné Posudkové komise MPSV. K nepřítomnosti žalobce při jeho posuzování žalovaná uvedla, že o pozvání posuzovaného k osobní účasti rozhoduje posudkový lékař podle toho, zda je taková účast pro posouzení nezbytná.
4. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 18. 3. 2021 (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Z připojeného posudkového spisu žalobce krajský soud zjistil, že žalobce se vyučil zámečníkem, následně pracoval zejména jako zámečník, montér a mechanik. Žalovaná rozhodla dne 26. 11. 2020 výše uvedeným prvostupňovým rozhodnutím na základě posudku lékařky OSSZ Nový Jičín, vypracovaného dne 12. 11. 2020. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti byl označen chronický bolestivý syndrom bederní páteře a reziduum po třech operacích bederní páteře. Řečené bylo hodnoceno jako zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., oddílu E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena 20 %. Vzhledem ke vlivu postižení na žalobcovu schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, byla tato hodnota podle § 3 odst. 2 řečené vyhlášky zvýšena o 5 % na celkových 25 %. Po podání námitek vypracovala lékařka ČSSZ pro účely napadeného rozhodnutí dne 3. 3. 2021 nový posudek. V tomto byl jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu označen chronický vertebrogenní bolestivý syndrom bederní páteře diskogenní etiologie. Řečené bylo hodnoceno jako zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., oddílu E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena 20 %. Vzhledem ke vlivu postižení na žalobcovu schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, byla tato hodnota podle § 3 odst. 2 řečené vyhlášky zvýšena o 5 % na celkových 25 %.
6. Z posudku posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 30. 7. 2021, který krajský soud nechal v průběhu řízení o žalobě vypracovat se zadáním, aby se posudková komise zabývala procentní mírou poklesu pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí, tedy k 18. 3. 2021, soud zjistil, že posudková komise ve složení z předsedy komise, další lékařky s odborností neurologie a tajemnice, dospěla k závěru, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl invalidní podle ustanovení § 39 z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. d. p.“). Posudková komise konstatovala, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je chronický vertebrogenní bolestivý

syndrom bederní páteře diskogenní etiologie. Řečené bylo hodnoceno jako zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., oddílu E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena 20 %. Vzhledem ke vlivu postižení na žalobcovu schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, byla tato hodnota podle § 3 odst. 2 řečené vyhlášky zvýšena o 5 % na celkových 25 %.

7. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).
8. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
9. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialistky s odborností neurologie, tedy lékařky z oboru nemoci, která je dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce. Posudek má všechny shora

uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby.

10. Podle § 39 odst. 1 z. d. p. *[p]ojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
11. Soud se předně zabýval žalobcovou námitkou stran skutečnosti, že nebyl k posouzení svého zdravotního stavu přizván. K této soud uvádí, že osobní vyšetření by mělo být dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu pravidlem v případě posudkových komisí (na jednání posudkové komise žalobce přítomen byl – pozn. soudu). Součástí posudkových komisí je ze zákona (ustanovení § 16b odst. 1 OPSZ) jak posudkový lékař (na pozici předsedy) tak odborný lékař (na pozici dalšího lékaře). Jednání je tedy fyzicky přítomen lékař odborně způsobilý získat osobní prohlídkou žalobce primární klinické poznatky způsobilé státi se podkladem pro posouzení dopadu zdravotního postižení žalobce na jeho pracovní potenciál a rovněž je zde přítomen druhý lékař, který je odborně způsobilý řečený dopad posoudit. Tím se však situace před Posudkovou komisí MPSV ČR zásadně odlišuje od způsobu, jakým je posuzován zdravotní stav posudkovými lékaři žalované. Zde rozhoduje v obou stupních lékař toliko jediný a to lékař s odborností posudkové lékařství. Tento je pak ve většině případů v zájmu odborného zjištění primárních klinických poznatků odkázán na nálezy ošetřujících odborných lékařů žalobce (srov. ustanovení § 8 odst. 8 a 9 OPSZ), byť zákon připouští, aby vycházel i z výsledků vlastního vyšetření. Zodpovědnost za zjištění primárních klinických poznatků je v řízení před žalovanou tedy přesunuta zejména na ošetřující odborné lékaře, jejichž odborných závěrů pak posudkový lékař využije k posouzení dopadu zdravotního postižení, ke kterému má požadovanou odbornost on sám. Skutečnost, že lékař žalované osobně nevyšetří žalobce, tedy nemá na kvalitu jeho posudku vliv, neboť zásluhou ošetřujících odborných lékařů disponuje posudkový lékař informacemi potřebnými pro posouzení. Vycházela-li žalovaná z takového posudku, nejednala nezákonně. Žalobní námitka je tedy nedůvodná.
12. V otázce posouzení zdravotního stavu žalobce pak soud vycházel z výše řečeného posudku posudkové komise, který je dle názoru soudu plně způsobilý k důkazu žalobcova zdravotního stavu ke dni napadeného rozhodnutí a dospěl k závěru, že žalobce nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní, protože jeho pracovní schopnost poklesla toliko o 25 %. Za tohoto stavu pak dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalované odpovídalo t. č. zdravotnímu stavu žalobce a je zákonné. S ohledem na výše uvedené tedy soud žalobu seznal nedůvodnou a jako takovou ji v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
13. Soud závěrem považuje za vhodné výslovně upozornit na skutečnost, že při změně zdravotního stavu je možné opětovně podat žádost o invalidní důchod. Žadatel pak bude za tím účelem opětovně přezkoumán stran míry poklesu pracovní schopnosti.
14. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 13. října 2021

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně